

MA·RA

HE 73/2021 vp

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta 11.5.2021
Timo Lappi

Työtä ja hyvinvointia koko Suomeen • Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry

Voimassaolon jatkaminen 31.12.2021 asti

- Eduskunnan perustuslakivaliokunta on useissa kannanotoissaan (esimerkiksi PeVL 31/2020 ja PeVL 14/2020) korostanut perusoikeuksia rajoittavien säännösten oikeasuhtaisuutta ja välttämättömyyttä.
- Perustuslakivaliokunta on käsitellyt tartuntatautilain muuttamista koskevaa hallituksen esitystä (HE 245/2020) koskevassa lausunnossaan (PeVL 41/2020) poikkeussäännösten ajallista ulottuvuutta.
- Hallituksen esityksessä esitetyt toimet merkitsevät erittäin syvälle käyviä toiminnan rajoituksia mm. ravintolayritysten, huvi-, teema- ja elämyspuistojen, lasten sisäleikkipuistojen ja kylpylöiden toimintaan, messu- ja kongressiyrityksiin sekä festivaaleihin.

Voimassaolon jatkaminen 31.12.2021 asti

- Alan yritykset ja työntekijät ovat syvässä taloudellisessa ja henkisessä ahdingossa jo yli vuoden kestäneen kriisin jälkeen mm. sen vuoksi, että valtion tukitoimenpiteet rajoitustoimien aiheuttamista vahingoista ovat vahvasti alimittaisia yritysten joustamattomiin kiinteisiin kuluihin nähden.
- Hallituksen exit-muistiossa todetaan, että työikäinen väestö on rokotettu heinä-elokuussa tänä vuonna. Riskiryhmät paljon sitä aikaisemmin. Miten on mahdollista HE:ssä esitetty arvio, että Suomi voi päätyä oleellisesti pahempaan epidemiatilanteeseen kuin tähän mennessä on koettu.
- Lain voimassaolon jatkaminen ei ole välttämätöntä eikä oikeasuhtaista perusoikeuksien näkökulmasta.
- **MaRa vastustaa esitettyjen säännösten voimassaolon jatkamista 31.12.2021 asti.**

Lähikontaktia koskevan säännöksen muuttaminen

- Luonnoksen mukaan alle kahden metrin etäisyys toiseen ihmiseen koskisi lähikontaktin määritelmän osalta ainoastaan sisätiloja → **MaRa kannattaa ehdotettua muutosta.**
- On kuitenkin välttämätöntä, että esimerkiksi kongresseja, messuja ja muita kokouksia pystytään järjestämään sisätiloissa ammattitaitoisesti mahdollisimman pian.
- **MaRa esittää uutta momenttia lain 58 d §:ään:**
 - **Lähikontaktia koskeva päätös ei velvoita sisätilan haltijaa tai toiminnasta vastaavaa, joka edellyttää asiakkailta tai osallistujilta:**
 - 1. todistusta saadusta koronarokotuksesta, sairastetusta taudista tai tuoretta negatiivista testitulosta tilaan pääsemiseksi tai**
 - 2. suu-nenäsuojuksen käyttöä tilassa oleskeltaessa.**

Tartuntatautilain rajoitustoimet

- **Ravintolat**

- Laki mahdollistaa erittäin ankarat asiakaspaikka-, anniskeluaika- ja aukioloaikarajoitukset, jotka eivät mahdollista kannattavaa liiketoimintaa ja työntekijöiden kutsumista työttömyyskortistosta töihin isolle määrälle ravintola-alan yrityksiä (mm. illallisia tarjoavat ruokaravintolat, pubit ja yöravintolat).
- Rajoitustoimenpiteet eivät ole oikeasuhtaisia eivätkä välttämättömiä 30.6.2021 jälkeen.
- Koronavirustartunnoista ravintoloissa tarvitaan tarkempaa tietoa, erityisesti ruokaravintoloissa tapahtuneista tartunnoista.
- Eduskunnan sosiaali- ja terveystoimi (StVM 9/2021): Ruokaravintoloiden sulkeminen asetuksella ennen klo 21:tä tulee olla erityisen korkean kynnyksen takana → valtioneuvosto on jättänyt valiokunnan kannanoton vaille huomiota.
- Hallitus on ylläpitänyt ankaria rajoituksia voimassa paljon kauemmin kuin on ollut välttämätöntä ja oikeasuhtaista.

Tartuntatautilain rajoitustoimet

- **MaRa katsoo, että säännöksessä tulee rajoittaa valtioneuvoston harkintavaltaa siten, että kireämpien rajoitustoimien ollessa välttämättömiä, ravintoloissa tulee olla käytössä vähintään 75 % asiakaspaikoista ja anniskelupainotteisissa ravintoloissa 50 %. Anniskelu lopetettava aikaisintaan klo 22.00 ja ravintolat suljettava aikaisintaan klo 23.00. Valtioneuvoston mahdollisuutta rajoittaa ravintolatoimintaa tulee supistaa nykyisestä.**
- **Festivaalit**
 - **Festivaalialueella ei ole välttämätöntä vaatia riittävien etäisyyksien ylläpitämistä, jos alueelle pääsee vain todistuksella rokotuksesta, sairastetusta taudista tai tuoreella negatiivisella testitodistuksella.**

Asiakastilojen väliaikainen sulkeminen

- Laista on poistettava sulkemismahdollisuus asiakastilojen osalta, joissa ei ole erityistä riskiä taudin tarttumisesta.
- **Kylpylöiden allastilat ja pukuhuoneet**
 - Tiedossamme ei ole, että kylpylöiden allasosastoilla olisi tapahtunut tartuntoja. Veden desifiointikemikaalit tuhoavat nopeasti viruksen sen joutuessa uima-allasveteen.
 - **MaRa katsoo, että kylpylöiden allastilat ja pukuhuoneet tulee poistaa niiden asiakastilojen joukosta, jotka voidaan sulkea. Huom! kuntoutusasiakkaat.**
- **Huvi- ja teemapuistot sekä eläintarhojen sisätilat**
 - Huvipuistoissa ei ollut yhtään tartuntaa, kun ne saivat olla auki kesällä 2020. Sama koskee seikkailupuistoja ja eläintarhojen sisätiloja.
 - **MaRa katsoo, että huvi- ja teemapuistot sekä eläintarhojen sisätilat tulee poistaa niiden asiakastilojen joukosta, jotka voidaan sulkea.**

Asiakastilojen väliaikainen sulkeminen

- **Sisäleikkipuistot**

- Suomen suurimmassa sisäleikkipuistoyrityksessä ei yhtään todettua tartuntaa.
- Asiakkaina lapset ja nuoret, jotka eivät kuulu riskiryhmiin.
- **MaRa katsoo, että lasten sisäleikkipuistot tulee poistaa niiden asiakastilojen joukosta, jotka voidaan sulkea.**

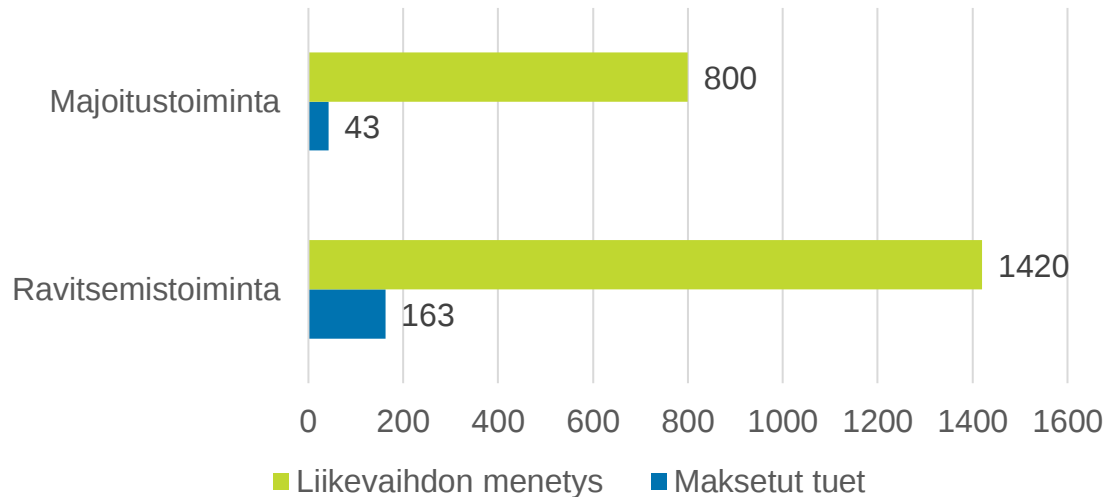
Sulkemisen ja ankarien rajoitustoimien kompensoiminen

- Suomi on korvannut koronaepidemiasta aiheutuvia vahinkoja yrityksille kolmanneksi heikoiten suhteessa BKT:hen EU-maista.
- Esimerkiksi ravintolatoimialalla valtion tuet ovat vain 11 % niiden liikevaihdon menetyksestä vuonna 2020 (kuva).
- **MaRa katsoo, että valtion tulee korvata sulkemisen ja ankarien rajoitustoimien kohteena oleville yrityksille joustamattomat kiinteät kulut täysimääräisesti.**

*Maksettujen tukien osuus liikevaihdon menetyksestä v. 2020: TOL 56 ravitsemistoiminta ja TOL 55 majoitustoiminta

10

**Liikevaihdon menetys (milj. euroa) edellisvuoteen nähden, maksetut yritystuet (milj. euroa) sekä yritystukien osuus (%) menetyksestä

Vuonna 2020 maksetut tuet kattoivat liikevaihdon menetyksestä

- Ravitsemistoiminnassa n. 11 prosenttia
- Majoitustoiminnassa n. 5 prosenttia

*Vuonna 2020 suhdanneheikentymän vuoksi maksetut tuet. Sisältää Business Finlandin, ELY-keskusten, KEHA-keskuksen (ravintolakorvaus), sekä Valtiokonttorin (kustannustuet) maksamat tuet.

**Ennakkotietojen mukaan v. 2020 ravitsemistoiminnan liikevaihto väheni noin 1,4 mrd. euroa ja majoituksen vastaavasti noin 800 milj. euroa vuoteen 2019 verrattuna.

Yhteenveto

- **STM ja THL eivät ole perustelleet, miten riski saada koronatartunta kasvaisi, jos ruokaravintolat saisivat ottaa sisään 75 prosenttia asiakaspaikkojen enimmäismäärästä, anniskelu loppuisi klo 22 ja ravintolat suljettaisiin klo 23.**
- **STM ja THL eivät ole esittäneet lukuisista kysymyksistämme huolimatta tarkempia lukuja siitä, kuinka paljon koronatartuntoja on ollut ruokaravintoloissa.**
- **Kylpylöissä, huvi- ja teemapuistoissa, eläintarhojen sisätiloissa ja lasten sisäleikkipuistoissa ei ole tietojemme mukaan ollut koronatartuntoja. Miten nämä ovat asiakastiloja, joissa on erityinen riski koronaviruksen tarttumisesta ja jotka viranomaisen voi määrätä suljettavaksi.**